

Разказът от Саша Чорни

(Продължение от бр. 2)

IV

Никога Гришата не мислеше, че съвсем хлапачи ще има такива разправи. Едвам се поуспокоиха, пръснаха се по мѣстата си ужъ, и ето че пакъ започнаха.

Кученцето си наболо крака съ една стара грамофонна игла, която се търкаляше по пода и през време на операцията, която Гришата му направи, нададе такова квичение, като че ли вадѣха червата му.

Вуйчо Влади дръпна покривката на масата и счупи любимата пепелница на татка, — но това още е нищо! Отъ масата падна на пода хартията за ловене на мухи, вуйчо Влади седна върху нея, мжчеше се да се отлепи и като не можеше, започна да крещи, а кученцето и то стъпи върху сжщата хартия и сжщо залепна... Докато Гришата се мжчеше да ги отлепи съ топла вода, и двамата го блѣскаха въ корема съ ржче и крака... Виждъ ти, каква беля!

Леля Агафия намислила да кждри коситѣ на мамината кукла. Натопли на спиртника щипцитѣ и изгори всичкитѣ косички на куклата. Мама започна да пжди леля; леля ѝ изплези езикъ, а сетне и дветѣ започнаха да реватъ и да дърпатъ куклата на разни страни.

Спиртникътъ се катурна на килима, избухнаха бледно-сини пламъчета, — за щастие, Гришата не се уплаши, а домѣнна отъ стаята новото палто на татка, хвърли го върху огъня и седна отгоре му. Хлапацитѣ се зарадваха много и започнаха да обливатъ Гришата съ млѣко и съ вода отъ шишето на рибкитѣ. А пъкъ кученцето... Какво направи кученцето, по-добре да не казваме. И всички реватъ като четирийсетъ и осемъ пожарни автомобили!

Гришата стана отъ пода — сърдитъ и мокъръ, засрамено окачи палтото на татка на закачалката и тръгна къмъ трапезарията. Какво да прави съ тази банда? А тѣ всички тръгнаха по него, като патенца подиръ майка си... Какво ли още представление ще имъ направи той?

Стоятъ и мълчатъ. Кой налалапалъ прѣста си, кой цѣлата си шепи. И току изведнажъ пакъ започнаха.

— Искамъ да ямъ! — започна да хленчи мама.

— Голѣмъ билъ... Пожари прави, пъкъ не ни дава да ядемъ, — мрачно започна да реди татко.

— Дай ни да ядемъ!! — сърдито го дръпна за палтото мѣничката готвачка.

— Той се е натапанилъ, че, — извика леля Агафия... — Не го е срамъ!

А кученцето дигна мокрия си носъ къмъ тавана и започна отчаяно да квичи колкото му гласъ държи:

— У-у-у! Съ млѣко пожаръ гасятъ... Отиде всичкото млѣко... Какво ще лочимъ сега?

Гришата изтича въ кухнята: освенъ малко сухъ хлѣбъ и захаросано сладко, — нѣма нищо друго. На една полчица намѣри въ чиния малко кисело млѣко. Разбърка го съ сладкото, намаза нѣколко кжса хлѣбъ и имъ даде да ядатъ...

А, ето още: картофи, зеле, какао и други работи... Но какво да прави съ тѣхъ? Готвачката много мѣничка: освенъ супа отъ лай-кучка, нищо друго не може да сготви!

Изтича къмъ курника и въ обор, — дано намѣри нѣкое яйце или пъкъ да издои кравата. Все пакъ лесна храна...

Но въ курника нѣмаше нито една голѣма кокошка, — всички бѣха станали пилета и се натрупаха около него гладни и отчаяно писукаха. Гришата извади отъ джеба си кжсче хлѣбъ, понатроши имъ го и отърча къмъ обора. Уви, той така си и мислѣше: кравата бѣше станала малко теленце, което обърна глава къмъ него и жаловито замуча: „Му-у! Млѣчице!... Кжде е моята мама?“

Гришата се улови за главата... Ахъ, колко мжчно се живѣе безъ възрастнитѣ!

V

Той се върна пакъ въ кжщи. Боже мой, отъ отворенитѣ прозорци се носѣше такъвъ писъкъ и плачъ, като че ли нѣкоя вещица ги напѣхваше всички въ единъ човалъ. Той погледна презъ прозореца. Господи! Съ размазано сладко по лицата, хлапацитѣ, като раци отъ кошъ, бѣха плѣзнали по килима и пишѣха. Разбира се, стомаситѣ имъ сж се поболили... Шегали е това: тѣ бѣха изляли всичкото сладко. Кученцето, пѣхнало главата си въ камината, квичеше и се гърчеше: навѣрно бѣ го хванало нѣщо като морска болестъ...

Ами сега, какво да прави? Кжде е истинската, голѣма мама и леля Агафия, които всичко знаятъ, всичко разбиратъ и всичко управляватъ?!

Гришата напиѣа въ джеба си желѣзното прѣстенче, повъртѣ го между прѣститѣ си и започна да хленчи... Какъ ли сега да развали магията? Ама че беля!

И той тръгна къмъ градината и люлката, като размазваше съ ржка сълзитѣ по бузитѣ си.

— Ей, скворчо! Кжде си? Ела! Лошо стана у насъ! Моля ти се!

Между листата на липата се подаде познатата му тъмносива главичка:

— Тукъ съмъ! Какво има, момченце?

— Моля ти се да развалишъ магията!... Всѣка сутринъ въ продължение на две седмици, азъ ще ти нося бѣлъ хлѣбъ. Ето ти прѣстенчето.

— Но защо така? Взе го ужъ за цѣла седмица, а подиръ три часа го връщащъ! Е, добре. Ще разваля магията и безъ бѣлъ хлѣбъ. Ето, гледай...

Скворецътъ взе прѣстенчето въ човката си и полетѣ ниско надъ тревата — отдѣсно налѣво, въ обратна посока. Подиръ една минута птичката се върна при люлката.

— Готово! Хайде отивай си въ кжщи, но никому нѣма да казвашъ нищо! Сега вече всичко е наредъ.

Гришата подсвирна зарадванъ и отърча къмъ кжщи. Току предъ вратата се спрѣ: откъмъ трапезарията се чуваше гласътъ на голѣмата, истинска мама:

— Нищо не мога да разбера! Кой е изялъ всичкото сладко? Защо килима мирише на спиртъ? Защо това палто се търкаля по пода?

Недоволниятъ гласъ на възрастниятъ татко се обади:

— Нѣкой счупилъ моята пепелница... И новото ми палто облѣно съ млѣко... Дяволъ знае какво е това! Гриша! Я ела, момченцето ми, тука!

Но милата, справедливата леля Агафия се застѣпи:

— Ами той съвсемъ не е билъ тука! Той все тича изъ градината. Навѣрно нѣкоя чужда котка се е промъкнала презъ прозореца и е направила тѣзи пакости.

Татко само се усмихна:

— Де котка де! Извадила сладкото отъ долапа, снела палтото ми и го полѣла... съ млѣко. И тази хубава!

Какво да отговори леля Агафия за чуждитѣ котки? Малко ли ги има всѣкакви!

Тя подаде глава презъ прозореца, огледа се на всички страни и извика наслуки къмъ дърветата:

— Гришка! Кжде си се залуталъ тамъ? Хайде, ела, миличко, да се хранишъ!

Отъ гжсталака предъ самата кжща се обади засрамено тънкиятъ гласецъ на Гришата:

— Ида, ида...

Тръбваше само да поправи измачканата си дреха. Но какво да имъ каже? Никакви думи нѣмаше въ главата му. Пъкъ и не ще може нищо да имъ обясни отъ тая весела случка... Край.

Чичо Благолажъ разказва:

— Вие да не мислите, че този дяволъ Татунчо се е отказалъ отъ своитѣ немирства и закачки съ хората? Не! Ужъ порастна отъ лани, ама пакъ си е сжщиятъ, нѣма да му дойде умътъ и толкова!

Преди две седмици веднажъ отидохме съ него на гарата да посрѣщаме нѣкои мои роднини. Влакътъ дойде, гоститѣ слѣзоха и азъ отидохъ съ тѣхъ въ буфета да закусимъ нѣщо. Татунчо се изгуби нѣкжде. Мислѣхъ си: разхожда се по перона. А той какво направилъ въ това време? Преди влакътъ да продължи пжтя си (бѣше конвенционалтъ), нашъ Татунчо отишелъ при кондуктора и му казалъ тихо:

— Знаете ли, че въ вашия влакъ има двама души безъ билети?

— Не може да бжде! — казалъ кондукторътъ.

— Провѣрете и ще видите!

Наистина, кондукторътъ изтичалъ и провѣрилъ всички пжтници. Следъ малко се задалъ, доближилъ се до Татунча и му викналъ почти сърдито:

— Ей, хлапакъ! Защо ме излѣга? Азъ провѣрихъ всички билети. Кжде сж пжтницитѣ, за които говоришъ?

— На машината сж! — извикалъ Татунчо. — Машинистътъ и огнярътъ!

И хукналъ презъ вратата навънъ, колкото му сила държи.

Добре е да знаемъ

Повече отъ половината хора на земята се хранятъ съ оризъ. Следъ това иде пшеницата, ржжта, кукурузътъ. Оризъ ядатъ най-много китайцитѣ, японцитѣ и индийцитѣ.

Най-тънъкъ конецъ може да се получи отъ метала платина. Той може да бжде 30 пжти по-тънъкъ отъ човѣшки косъмъ.

Всички риби сж снабдени съ мѣхури, пълни съ въздухъ, които имъ служатъ за лесно плуване. Но намѣрени сж въ нѣкои планински рѣки въ Америка и риби безъ мѣхури, защото бързитѣ води ги носятъ безъ усилия за плуване.

Първата черна роза е отгледана въ една германска ботаническа градина. Въ сжщность тя имала тъмно-червенъ цвѣтъ и въ сухо време изглеждала напълно черна.

Повечето паяци, сухоземни и морски, иматъ по осемъ крака. Преди сто години билъ намѣренъ къмъ северния полюсъ паякъ съ 10. Сега полярниятъ изследовател Маусонъ хваналъ морски паякъ съ 12 крака.

Доказано е, че нѣкои диви животни, хващани въ топлиѣ страни и донесени въ зоологическитѣ градини на Европа, щомъ престоятъ нѣколко години тукъ, поради студения климатъ, увеличаватъ козината си. Наопаки, папалитѣ, поставени въ домашнитѣ кафези, губятъ отъ-перата си.

Единъ американецъ открилъ, че рѣкитѣ могатъ сами да предскажатъ своето преливане и излизане извънъ брѣговетѣ. Чрезъ единъ новъ уредъ можело не само да се измѣрва водното равнище, но и да се долава шумътъ на далечнитѣ води чрезъ радио съ кжси вълни.

Сърдцето на гренландския китъ достига голѣмина близо единъ метъръ въ диаметъръ. Въ него могатъ спокойно да се изправятъ 3-4 малки деца.

Най-високъ скокъ отъ животнитѣ прави черниятъ ягуаръ, който живѣе въ Южна Америка. Той скача отъ земята върху клонъ, високъ 5 метра.

Единъ англичанинъ сполучилъ да отгледа пчели, които не жиятъ. Тѣхното жилище е атрофирано. Независимо отъ това, тия пчели давали много добъръ медъ.

Ако се събератъ сажитѣ, които падатъ въ Лондонъ, въ продължение на една година, тѣ могатъ да образуватъ грамада, колкото Лондонската катедрала „Св. Павелъ“.

Най-голѣмата египетска пирамида съдържа 27,000,000 куб. метра камъни и общата имъ тежестъ достига 6000 тона.

Лондонъ има 42 театри и музикални зали, 420 кинематографи и 13 музеи. София пъкъ има 4 театри, 3 музикални зали, 22 кинематографи и 3 музеи.

Единъ ученъ пресмѣталъ, че клепкитѣ на възрастния човѣкъ се отварятъ и затварятъ годишно около 4 милиона пжти.

блажено. Той му върваше и затова му каза дружески:

— Янъ Бибианъ, ако ти решишъ да идешъ на луната, заведи и мене.

— Би ли дошелъ? — запита сериозно Янъ Бибианъ, като хвана ржката на приятеля си.

— Съ тебе на всѣкжде, Янъ Бибианъ! — отговори Калчо и после попита — а какъ мислишъ да отидешъ тамъ? Да намѣримъ пакъ дяволчето Фюто, то може би ще ни помогне...

— Не искамъ вече да имамъ работа съ дяволчето, Калчо. Азъ мечтая да изобрета нѣкаква особена хвърчаща машина, не балонъ, не аеропланъ, а нѣщо друго, по-сигурно и по-бързо...

— Какъ ще я направишъ, Янъ Бибианъ? Знаешъ ли що? Ти искашъ да учишъ занаятъ. Научи желѣзарство.

— Виждъ, това е добре, — каза Янъ Бибианъ. — Тоя занаятъ много нѣщо ще ми подсказже...

Очитъ на Янъ Бибианъ! свѣтнаха.

Бѣше се вече стъмнило. Янъ Бибианъ и Калчо още седѣха на любимото си мѣсто и приказваха. По самия небесенъ сводъ наизскачаха звезди, замигаха затрепѣха. Скоро на изтокъ се подаде лунния кржгъ и залъ съ мека синкава свѣтлина цѣлата околностъ. Планината се изправи като черно видение на нѣкакво гигантско чудовище, анадъ нея почна да се издига луната. Настана чудна тишина.

Янъ Бибианъ протегна ржка нататъкъ къмъ небето и каза:

— Ето я, Калчо... Тамъ ще те заведе. Тамъ сигурно има животъ и хора, като на нашата земя, която е родна сестра на луната. Ще бжде интересно, нали!

Калчо се притисна до приятеля си, и подплашенъ и удивенъ предъ великата гледка на обиспаното съ звезди небе, едвамъ продума:

— Да...

(Продължава)